

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af barselsloven, lov om sygedagpenge og forskellige andre love (Ret til fravær i 26 uger for forældre, der mister et barn under 18 år (sorgorlov) samt hjemmel til at fastsætte særlige regler om revision af nogle kommuners regnskaber for regnskabsåret 2021 på områder med statsrefusion eller statstilskud)

J.nr.

AMY
CHSO/YOL/JVR

1. Indledning

Formålet med udkast til lovforslag om ændring af barselsloven, lov om sygedagpenge og forskellige andre love er at forbedre vilkårene for ret til fravær for forældre, der mister deres barn. Med forslaget udvides retten til fravær til at omfatte alle forældre, der mister et barn inden det fyldte 18. år, ligesom fraværperioden forlænges fra 14 uger til 26 uger efter barnets død.

Et udkast til forslag til lov om ændring af barselsloven, lov om sygedagpenge og forskellige andre love har været sendt i høring i perioden 28. august – 8. september 2020 samt lagt på høringsportalen den 28. august 2020.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder, organisationer mv.: Advokatrådet, Adoption og Samfund, Akademikerne (AC), Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen ASE, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Business Danmark, Beskæftigelsesrådet, Børnecancerfonden, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Danske A-kasser, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artistforbund, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Psykologforening, Datatilsynet, Det Faglige Hus, Dansk Kvindesamfund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Revisorer, Den Danske Dommerforening, DIA (Danish International Adoption), Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Familier med kræftramte børn, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Foreningen Cancerramte Børn, Foreningen Far, Frie Funktionærer, FSR - Danske Revisorer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A), Hjerteforeningen, Ingeniørforeningen (IDA), Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), KMD, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Kræftens Bekæmpelse, Kvinderådet, Kvinno, Landsforeningen af Fleks- og Skånejobbere (LAFS), Landsforeningen

Mistet Barn, Landsforeningen Spædbarnsdød, Lederne, Producentforeningen, Rigsrevisionen, SMV Danmark, Sundhedskartellet og Udbetaling Danmark.

Der er modtaget høringsvar fra følgende hørte myndigheder og organisationer: Advokatrådet, Adoption og Samfund, Akademikerne (AC), Ankestyrelsen, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Danske A-kasser, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Datatilsynet, Dansk Psykolog Forening, Danske Regioner, DIA (Danish International Adoption), Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), FSR – Danske Revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Kræftens Bekæmpelse, Lederne og Udbetaling Danmark.

Der er desuden modtaget høringsvar fra:
Det Nationale Sorgcenter.

Følgende har ikke bemærkninger til lovforslaget:
Advokatrådet, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Danske A-kasser, Danske Regioner og Institut for Menneskerettigheder.

De modtagne høringsvar vedlægges.

2. Generelle bemærkninger til forslaget om udvidelse af retten til sorgorlov

Samtlige høringsparter, der har afgivet høringsvar, er overvejende positive over for forslaget om udvidelse af retten til sorgorlov.

Akademikerne og Forhandlingsfællesskabet finder det positivt, at forslaget udvider den nugældende sorgorlov til at omfatte alle forældre, der mister et barn inden det fyldte 18. år, samtidig med at perioden forlænges fra 14 til 26 uger.

Dansk Psykolog Forening ser positivt på forslaget om at udvide sorgorloven til forældre, der mister et barn under 18 år. Der peges på, at nationale registerbaserede undersøgelser af sorgreaktioner blandt danskere peger på, at forældre, der mister børn, er i væsentlig øget risiko for at udvikle psykiske lidelser i efterforløbet efter barnets død.

Det Nationale Sorgcenter bakker op om forslaget, men mener ikke, at forslaget kan stå alene. Det Nationale Sorgcenter har udtrykt ønske om at komme på høringslisten, så de fremover bliver hørt i sager, der vedrører tab/sorg og arbejdsliv.

Dansk Psykolog Forening og Det Nationale Sorgcenter mener, at den fastsatte aldersgrænse på 18 år er tilfældig, idet behovet for sorgorlov hos forældre, der mister et ældre barn kan være lige så stort. Dansk Psykolog Forening opfordrer til, at adgangen til sorgorlov ikke afgrænses på alder, men at alle med behov får adgang til sorgorlov.

Dansk Psykolog Forening og Det Nationale Sorgcenter peger på, at der er brug for øvrige støttetiltag til personer i sorg. Som eksempler på øvrige støttetiltag foreslår Dansk Psykolog Forening fleksibel tilbagevenden til arbejdspladsen og let og fri adgang til psykologhjælp. Det Nationale Sorgcenter foreslår bl.a. bedre behandlingsmuligheder til mennesker med komplicerede sorgreaktioner, samt indsatser rettet mod virksomheder, jobcentre mv., så chefer, kollegaer og sagsbehandlere i sygedagpengesager ved mere om sorg/sorgreaktioner og sorgens mulige konsekvenser for funktions- og arbejdsevnen.

Datatilsynet bemærker, at udkastet ikke umiddelbart giver anledning til bemærkninger, idet det dog forudsættes, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven vil blive iagttaget i forbindelse med behandlinger af personoplysninger foranlediget af lovforslaget.

DIA (Danish International Adoption) ser positivt på forslaget, som vil forbedre vilkårene for ret til fravær for forældre, der mister deres barn, således at alle forældre, der mister et barn inden det fyldte 18. år, bliver omfattet.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) er meget positive overfor, at der bliver indført en udvidet ret til fravær for forældre, der mister deres barn inden det fyldte 18. år.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening anerkender formålet med ændringsbestemmelsen.

Lederne støtter forslaget, som betyder, at vilkårene for ret til fravær for forældre, der mister deres barn, forbedres.

Kristelig Fagbevægelse (Krifa) støtter forslagets hensigt om at skabe en rettighedsbaseret ramme om fravær til sorgorlov.

Kræftens Bekæmpelse ser meget positivt på lovforslaget, som vil medføre en betydelig forbedring af retstilstanden for pårørende. Kræftens Bekæmpelse bakker uforbeholdent op om udvidelsen af alderskravet til 18 år, som vil lukke et u hensigtsmæssigt hul i lovgivningen. Sorgen over at miste et barn afhænger ikke af barnets alder, og lovændringen vil blandt andet få afgørende betydning for de forældre, som mister et barn under 18 år pga. kræftsygdom eller anden sygdom.

Kræftens Bekæmpelse finder det ligeledes positivt, at man med lovændringen vil udvide orlovsperioden fra 14 uger til 26 uger med mulighed for barseldagpenge. Dermed sikres forældre ret til ro og bearbejdelse af sorgen i længere tid, hvis der er behov for det

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) bemærker, at det er DA's generelle opfattelse, at der ikke er behov for yderligere orlovsrettigheder på det danske arbejdsmarked, idet der allerede er omfattende muligheder for at tage orlov efter eksisterende frihedsrettigheder. DA mener dog, at der her er tale om en helt ekstraordinær og for forældrene ulykkelig situation, hvor der er saglige grunde for at ligestille forældre,

der mister et barn, inden barnet er fyldt 18 år med den situation, som den nugældende sorgorlov gælder for.

DA har noteret sig, at der er tale om en betydelig udvidelse af fraværsretten, idet fraværsretten udvides fra 14 uger til 26 uger for begge forældre. I den forbindelse bemærker DA, at en orlovsret ikke nødvendigvis er det, der er behov for hos den enkelte forælder. Det er således vigtigt, at det ikke opleves som et pres for den enkelte at udnytte orlovsretten. Det er DA's oplevelse, at der på virksomhederne i dag generelt udvises stor forståelse over for forældre, der gennemgår en sorgperiode, og at man ofte finder ud af, hvad der er den bedste løsning for at hjælpe medarbejderen igennem en sorgperiode.

DA bemærker endvidere, at den meget korte høringsfrist er problematisk.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet har noteret sig, at der er bred opbakning til lovforslaget blandt høringsparterne.

Lovforslaget udmønter den politiske aftale af 16. juni 2020, der er indgået mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet om udvidet ret til sorgorlov.

Aftalen udspringer af beslutningsforslag B 171 fra 12. maj 2020, som bygger på et borgerforslag. Et enigt Folketing stemte den 23. juni 2020 for beslutningsforslaget som en del af den politiske aftale.

Med aftalen ønsker regeringen og Folketingets partier at ændre de gældende regler, så alle forældre, der mister et barn under 18 år, får ret til 6 måneders (26 uger) sorgorlov.

Det er forudsat i den indgåede aftale mellem regeringen og Folketingets øvrige partier, at der er knyttet en ret til barseldagpenge ved fravær under sorgorlov for forældre, der opfylder betingelserne i barselsloven for ret til barseldagpenge.

Beskæftigelsesministeriet har desuden noteret sig de anførte forslag om yderligere støttetiltag til personer i sorg. Ministeriet bemærker hertil, at forslag om støttetiltag til personer i sorg falder uden for lovforslagets område.

Beskæftigelsesministeriet beklager den korte høringsfrist.

3. Bemærkninger til målgruppen for sorgorlov

I flere høringsvar foreslås en udvidelse af målgruppen for sorgorlov:

Sted- og plejeforældre

Akademikerne bemærker, at der vil være situationer, hvor sted- og plejeforældre, hos hvem plejebarnet havde fast bopæl, kan opleve en lignende sorg som de biologiske forældre, som ligeledes kan medføre et behov for fravær uden at miste deres ret til sygedagpenge.

Kommende adoptanter, der ikke har modtaget barnet

DIA (Danish International Adoption) mener, at der i lovforslaget bør tages højde for den situation, hvor et kommende adoptivbarn dør, inden det er modtaget/hjemtaget af de kommende adoptivforældre, således at kommende adoptivforældre, som har accepteret et barn (men endnu ikke modtaget barnet) også omfattes af reglerne i lovforslaget, og dermed får mulighed for at få sorgorlov.

DIA oplyser, at der i forbindelse med internationale adoptioner kan gå flere måneder, nogle gange flere år, fra de kommende adoptivforældrenes accept af barnet til modtagelsen (hjemtagelsen) af barnet, og at det sker i sjældne tilfælde, at et kommende adoptivbarn dør, inden det er modtaget/hjemtaget af de kommende adoptivforældre. Det forekommer, at kommende adoptivforældre i en "venteperiode" knytter sig til deres barn og opbygger særdeles stærke følelsesmæssige bånd til det barn, de har accepteret, og nu venter på at modtage/hjemtage.

Foreningen Adoption og Samfund bemærker, at det bør præciseres i lovforslaget, at kommende adoptanter skal kunne få sorgorlov i forbindelse med tabet af et accepteret barn på linje med, at biologiske forældre kan få sorgorlov ved dødsfødsel. Dvs, at adoptanter ikke alene skal kunne få sorgorlov ved tabet af et adopteret barn, men også ved tabet af et barn, før adoptionen er fuldført, nærmere bestemt fra det tidspunkt, hvor adoptanten/adoptanterne har accepteret et barn.

Ankestyrelsen bemærker, at forslaget i barselslovens § 13 også gælder for adoptanter og kommende adoptanter, herunder internationale adoptioner, men ikke omfatter kommende adoptanter, der måtte opleve, at det barn, de er matchet med, afgår ved døden inden hjemtagelsen.

Ankestyrelsen påpeger, at der flere steder i lovforslaget og bemærkningerne hertil bruges ordene "forældre" (fx § 1) og "alle forældre" (fx Indledning, 4. afsnit). For at undgå fortolkningstvivel foreslår Ankestyrelsen, at det overvejes at præcisere, hvilke forældre der skal være omfattet af ret til sorgorlov.

Bortadoption

Akademikerne og Forhandlingsfællesskabet bemærker, at lovforslaget ikke ændrer retsstillingen for forældre, der må bortadoptere deres barn. Deres retsstilling har indtil lovforslaget været sidestillet med forældre, hvis børn er dødfødt eller dør, og Akademikerne og Forhandlingsfællesskabet undrer sig over, at deres ret til fravær ikke også forlænges til 26 uger, hvis barnet bortadopteret inden den 32. uge. Forhandlingsfællesskabet bemærker, at det ikke fremgår af forslaget, hvorfor forældre, der må bortadoptere deres barn ikke længere kan sidestilles med forældre, der mister et barn.

Andre udsatte grupper

Dansk Psykolog Forening og Det Nationale Sorgcenter anbefaler at udvide målgruppen til også at omfatte andre udsatte grupper, der har behov for hjælp i forbindelse med tabet af en nær person. Der peges fx på unge forældre, der mister en ægtefælle, der er i lige så høj risiko for at udvikle psykiske lidelser efter tabet, som forældre der mister et barn.

Vedrørende målgruppen for forslaget bakker Akademikerne op om det afgivne høringssvar fra Dansk Psykolog Forening.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at forslaget udmønter den politiske aftale af den 16. juni 2020 om at udvide retten til sorgorlov for forældre, der mister et barn under 18 år, som er indgået mellem regeringen og Folketingets partier. Med forslaget udvides den nugældende sorgorlov til at omfatte alle forældre, der mister et barn inden det fyldte 18. år, og perioden med ret til sorgorlov forlænges fra 14 til 26 uger.

Der er med lovforslaget ikke tiltænkt en ændring af persongruppen for reglerne om sorgorlov. Efter barselsloven er forældre mor, far og medmor. For adoptanter gælder i dag en ret til sorgorlov, når de har modtaget barnet. Dette fastholdes ved forslaget, hvor det præciseres, at retten til fravær i forbindelse med barnets død gælder for adoptanter og kommende adoptanter, der har modtaget et barn. Forslaget ændrer ikke på gældende regler og praksis for, hvornår et barn anses for modtaget. Kommende adoptanter, der ikke har modtaget barnet, stedforældre og plejeforældre er ikke omfattet af gældende regler om sorgorlov og omfattes derfor ikke af forslaget.

Det vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, hvilke forældre der er omfattet af reglerne om sorgorlov.

Forældre, der bortadopterer et barn, er ikke omfattet af aftalen om udvidet ret til sorgorlov. For forældre, der bortadopterer et barn inden den 32. uge efter fødslen, opretholdes den gældende retsstilling, og hver af forældrene har fortsat ret til sorgorlov i 14 uger efter, at barnet er bortadopteret inden den 32. uge efter fødslen.

Forslaget om sorgorlov til andre udsatte grupper ligger uden for den politiske aftale.

Det bemærkes endvidere, at personer, der ikke er omfattet reglerne om sorgorlov, lige som i dag kan have ret til sygedagpenge, hvis de bliver uarbejdsdygtige i forbindelse med, at de rammes af sorg, og i øvrigt opfylder betingelserne i sygedagpengeloven, herunder beskæftigelseskravet.

4. Bemærkninger til forslaget om ændring af beskæftigelseskravet for selvstændige erhvervsdrivende

Udbetaling Danmark bemærker, at som den foreslåede bestemmelse i barselslovens § 28 er formuleret, vil konsekvensen være, at en selvstændig erhvervsdrivende, som i forvejen er på forældreorlov og skal overgå til en sorgorlov, alene kan påbegynde den nye orlov, hvis der ikke er afbrydelse i orloven. En selvstændig, som ikke påbegynder sin sorgorlov med det samme, vil ikke i alle tilfælde kunne opfylde beskæftigelseskravet. Den selvstændige kan derfor – til forskel for lønmodtageren – være afskåret fra at hoppe ind og ud af sin orlovsperiode.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at den foreslåede ændring af barselslovens § 28, stk. 2, indebærer, at selvstændige erhvervsdrivende vil kunne se bort fra perioder på indtil 2 år, hvor der er ydet barselsdagpenge under sorgorlov ved vurderingen af om beskæftigelseskravet for ret til barselsdagpenge er opfyldt. Forslaget skal sikre, at selvstændige erhvervsdrivende ligesom lønmodtagere har mulighed for at afholde sorgorlov med barselsdagpenge fleksibelt, hvor de kan veksle mellem orlov og arbejde i perioden med ret til fravær efter forslaget, uden at miste retten til barselsdagpenge under sorgorlov.

Der henvises endvidere til den foreslåede ændring i forslaget til § 29, stk. 1, som sikrer fortsat ret til barselsdagpenge for forældre, der overgår fra sorgorlov til anden orlov, og fra anden orlov, som fx forældreorlov til sorgorlov, da beskæftigelseskravet ikke skal opfyldes på ny ved overgangen. Hvis forældrene ikke overgår direkte fra fx forældreorlov til sorgorlov, vil der være tale om en ny fraværperiode ved påbegyndelsen af sorgorloven, og beskæftigelseskravet skal på ny være opfyldt ved overgang til sorgorlov.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

5. Bemærkninger til forslaget om ændrede regler for varsling af arbejdsgiver og lønmodtagers mulighed for delvis genoptagelse af arbejdet

Akademikerne finder det særligt positivt, at lønmodtageren i lovforslagets § 15, stk. 6, får mulighed for selv at vurdere behovet for fravær uden godkendelsesprocedurer, ligesom det er muligt for lønmodtageren senere at ændre denne fraværslængde ved afgivelse af nyt varsel.

Akademikerne håber, at det i lovbemærkningerne og gennem vejledninger gøres klart, at den enkelte bør få mulighed for løbende at tage stilling til behovet for fravær, ligesom drøftelser om delvis tilbagevenden bør være en mulighed, hvor dette initiativ kommer fra den sørgende.

Dansk Arbejdsgiverforening finder, at det er vigtigt, at varslingsbestemmelsen i § 15, stk. 6, bevares, så en arbejdsgiver underrettes uden ugrundet ophold om sorgorloven, idet dette giver arbejdsgiveren mulighed for at planlægge arbejdet og tage højde for medarbejderens fravær.

I lyset af den betydelige udvidelse af sorgorlovsretten er det efter DA's

opfattelse problematisk, at der med ny-affattelsen af § 15, stk. 6, gives mulighed for, at lønmodtageren ensidigt kan ændre anvendelsen af fraværsretten, også selv om dette skal gøres uden ugrundet ophold.

DA foretrækker, at der i stedet gives mulighed for via aftale med arbejdsgiveren at ændre et allerede varslet fravær, så arbejdsgiveren og lønmodtageren kan planlægge lønmodtagerens tilbagevenden i fællesskab, særligt set i lyset af, at perioden med sorgorlov udvides betydeligt.

Arbejdsgiveren kan have disponeret med ansættelse af vikar i tilfælde af, at lønmodtageren har varslet orlov i 26 uger. Tilsvarende kan et ønske om at forlænge orloven sætte arbejdsgiveren i en ny situation i forhold til at skulle tage højde for en yderligere fraværperiode.

DA peger på, at det af bemærkningerne til § 15, stk. 6, 1. pkt. fremgår, at lønmodtageren med forslaget får en udtrykkelig forpligtelse til at give besked om længden af det forventede fravær. På denne måde vil arbejdsgiveren have mulighed for at kunne planlægge arbejdet og tage hensyn til lønmodtagerens fravær i opgaveplanlægningen. Videre fremgår det af bemærkningerne til § 15, stk. 6, 2. pkt., at såfremt lønmodtageren efter varslets afgivelse ønsker at ændre anvendelsen af fraværsretten, skal arbejdsgiveren på ny varsles uden ugrundet ophold.

Efter DA's opfattelse, er den foreslåede ændring i § 15, stk. 6, 2. pkt., modstridende til bemærkningerne til § 15, stk. 6, 1. pkt., om arbejdsgivers mulighed for at kunne planlægge arbejdet og tage hensyn til lønmodtagerens fravær i opgaveplanlægningen.

Endelig har DA anført, at de forstår lovforslaget således, at barselslovens § 22 sammenholdt med barselslovens § 20 fører til, at forældre også under den udvidede sorgorlov får mulighed for at genoptage arbejdet helt eller delvist under sorgorlov. Efter DA's opfattelse bør en sådan adgang til delvis genoptagelse af arbejdet skulle aftales med arbejdsgiveren, jf. principperne i barselslovens § 12, stk. 1.

Kristelig Fagbevægelse (Krifa) finder det vigtigt, at loven sikrer rammer, som kan tilpasses den enkeltes behov, og som kan indrettes fleksibelt. Det er derfor afgørende, at muligheden for deltidsorlov og gradvis ændring af orloven sikres. Krifa finder det hensigtsmæssigt, at lønmodtageren får en klar eksplicit ret til at genoptage arbejdet gradvist.

Kræftens Bekæmpelse finder det positivt, at der er lagt op til en fleksibel ordning, hvorefter forældrene efter aftale med arbejdsgiveren har mulighed for at genoptage arbejdet delvist under orloven.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslagets formål er at forbedre vilkårene for de forældre, der mister et barn, og at sikre størst mulig fleksibilitet i denne situation. Behovet for fleksibilitet skyldes, at det kan være meget vanskeligt for forældre, der netop har mistet et barn, at forudsige, hvor lang en fraværperiode man har behov for. På den baggrund giver den foreslåede ændring af varslingsreglen i

§ 15, 6, 2. pkt., lønmodtageren mulighed for senere at ændre et varslet fravær, hvilket skal ske uden ugrundet ophold. Beskæftigelsesministeriet bemærker, at varsel herom skal gives uden ugrundet ophold for at imødekomme hensynet til arbejdsgiverens opgaveplanlægning. Beskæftigelsesministeriet noterer sig, at arbejdsgiveren kan have disponeret med en vikar i den situation, hvor lønmodtageren senere ønsker at afkorte orloven, ligesom arbejdsgiveren skal tage højde for en yderligere fraværperiode, hvis lønmodtageren ønsker at forlænge orloven – dog ikke ud over 26 uger. Det er ministeriets vurdering, at lovens ordlyd og lovbetragtningerne i tilstrækkeligt omfang præciserer, at lønmodtageren senere kan ændre udnyttelse af fraværretten, hvis lønmodtageren har behov for det.

Beskæftigelsesministeriet bemærker desuden, at lovforslaget ikke ændrer på de eksisterende muligheder for at vende tilbage på arbejdet under sorgorloven. Delvis genoptagelse af arbejdet kræver aftale med arbejdsgiveren.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

6. Tekniske bemærkninger til lovforslaget

Dansk Arbejdsgiverforening konstaterer, at formålet med loven præciseres, og at det tydeliggøres, at der for så vidt angår pasning af alvorligt syge børn er tale om en dagpengeret, men ikke om en fraværret. DA foreslår, at dette forhold tydeliggøres yderligere, så dagpengeretten ved pasning af alvorligt syge børn fremgår af et særskilt nr. 3 i § 1.

Kommentarer:

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at det med den nye affattelse af formålsbestemmelsen i § 1 er tilstrækkeligt præciseret, at retten til dagpenge til pasning af alvorligt syge børn alene er en dagpengeret og ikke en ret til fravær. Dette skal ses i lyset af, at retten til dagpenge eksplicit fremgår af § 1, nr. 2, om ret til dagpenge uden at fremgå af § 1, nr. 1, om retten til fravær.

Ankestyrelsen henviser til, at det fremgår af afsnit 24 i bemærkningerne til lovforslagets nr. 4, at ”I tilfælde, hvor en forælder er påbegyndt forældreorlov efter § 9 for et barn, og en ældre søskende dør, vil forældrene ligeledes kunne udsætte det resterende fravær efter § 9 til efter udløb af sorgorlovsperioden. Dog skal forældreorlovsperioden være afholdt inden barnet fylder 9 år.”

Ankestyrelsen foreslår, at det bør overvejes, om det ikke, når der sættes en aldersgrænse for udsættelsen af igangværende orlov, bør fremgå direkte af lovteksten. Det kunne være med stort set samme formulering som i § 23, stk. 5, eller med en henvisning til, at aldersgrænsen i § 23, stk. 5, fortsat finder anvendelse hvis en igangværende forældreorlov standses/udsættes.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det vil blive præciseret i forslaget til § 13, stk. 4, at den udsatte forældreorlov skal være afholdt, inden barnet fylder 9 år.

Ankestyrelsen har desuden haft forskellige forslag til præciseringer i bemærkningerne, som stort set bliver imødekommet. Bl.a. foreslås en tydeliggørelse af, at hvis et nyfødt barn dør, så bortfalder øvrige fraværsrettigheder efter barselsloven, og fraværet sker efter barselslovens § 13.

7. Administration af reglerne om sorgorlov

Ankestyrelsen bemærker, at STAR vurderer i lovforslaget (pkt. 4), at det vil berøre ca. 750 personer om året, hvoraf 240 vil være nye sager. Ankestyrelsen vurderer, at nogle af de berørte vil klage over et afslag, fordi de ikke opfylder beskæftigelseskravet, som er en forudsætning for retten til sorgorlov, og nogle af de berørte vil klage over beregningen af størrelsen af det, de kan få udbetalt. Lovforslaget kan herudover medføre flere sager om forældreorlov som følge af en udsættelse af denne, men disse sager kan komme inden for en årrække.

Ankestyrelsen vurderer, at der vil komme flere sager på området, men at det ikke vil være i et omfang, der har betydelige økonomiske konsekvenser for Ankestyrelsen.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet har taget Ankestyrelsens bemærkninger til efterretning.

Udbetaling Danmark bemærker, at en målrettet kommunikation og administration af de nye sorgorlovsregler, kræver oprettelsen af en ny fraværsårsag, for fraværsperioder omfattet af den foreslåede bestemmelse i barselslovens § 13.

For at muliggøre administrationen af den nye sorgorlov, vil det være nødvendigt for Udbetaling Danmark, at arbejdsgiveren anmelder en ny sag, når en sorgorlov påbegyndes, og ligeledes hvis en sorgorlov efterfølges af forældreorlov på et andet barn.

Det bemærkes, at de estimerede omkostninger for Udbetaling Danmarks vil skulle genbesøges, såfremt der sker ændringer til lovforslaget, der har betydning for estimaterne. ATP leverer som administrator af Udbetaling Danmark bistand til lovbundne ordninger, der administreres af ATP på ikke-kommercielle vilkår. Dette betyder, at ydelserne leveres på omkostningsdækket basis, og at ATP ikke kan påføres omkostninger som følge af administrationen og varetagelsen af ordningerne. ATP beregner hverken avance eller risikopræmie i forbindelse med prisfastsættelsen, og har således ikke et budget til finansiering af nye opgaver i ordningerne.

Det forventes endvidere, at finansieringen af de samlede implementerings- og driftsomkostninger som følge af lovforslaget, herunder om det skal indgå i DUT-forhandlingerne, skal afklares med KL.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at arbejdsgiver af administrative grunde skal anmelde ny fraværsårsag til Udbetaling Danmark, når en lønmodtager går direkte fra sorgorlov til en anden type orlov til et andet barn, eller overgår direkte fra anden orlov til sorgorlov.

Beskæftigelsesministeriet bemærker endvidere, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Udbetaling Danmarks øvrige bemærkninger har ministeriet taget til efterretning.

8. Bemærkninger til anden lovgivning

Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Lederne bemærker, at lovforslaget blandt andet medfører konsekvenser i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats fx således, at ”barsel” ændres til ”barsel eller sorgorlov” med videre. Det fremgår imidlertid ikke, hvilke ændringer det medfører i lov om arbejdsløshedsforsikring, når det gælder optjeningsperioden og beregningsperioderne. Det fremgår af lov om arbejdsløshedsforsikring, at perioderne, indkomsthholdsvis beskæftigelseskravet skal være opfyldt, forlænges med sammenlagt op til 2 år, hvis medlemmet modtager dagpenge efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel. Tilsvarende kan beregningsperioderne forlænges, hvis der i perioden på 24 måneder forekommer perioder, hvor medlemmet modtager dagpenge efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel. Lederne bemærker, at det er uklart, om dette også vil omfatte sorgorlov og foreslår, at det præciseres, at perioder med sorgorlov på samme måde som orlov og dagpenge ved barsel indebærer, at optjeningsperioden og beregningsperioderne i arbejdsløshedssikringsloven forlænges tilsvarende.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. er der i de nævnte regelsæt generelt henvist til modtagelse af dagpenge efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel. Det betyder, at udbetaling af dagpenge efter denne lov vil forlænge optjenings-, beregnings- og referenceperioderne uanset i hvilken forbindelse, der vil blive udbetalt dagpenge (barsel eller sorgorlov). Der er derfor ikke et juridisk behov for en ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Lov om aktiv socialpolitik

Kræftens Bekæmpelse bemærker, at det er en forudsætning for at få barseldagpenge i forbindelse med sorgorlov, at man lever op til beskæftigelseskravet. Med henblik på at undgå ulighed opfordrer Kræftens Bekæmpelse til, at det undersøges nærmere, hvilke persongrupper, som ikke opfylder beskæftigelseskravet, og hvad deres situation er i forbindelse med et barns dødsfald. Herunder opfordres styrelsen til undersøge, hvordan man kan sikre den nødvendige ro og mulighed for orlov eller lignende (f.eks. en fredningsperiode fra jobcentret) for de forældre, som ikke kan opfylde beskæftigelseskravet.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det er korrekt, at for at få ret til barseldagpenge efter barselloven, herunder under sorgorlov, er det en betingelse, at beskæftigelseskravet i barselloven er opfyldt. Beskæftigelseskravet viser, at forældrene har en aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet.

For forældre, der ikke har den nødvendige tilknytning til arbejdsmarkedet, og som ikke opfylder beskæftigelseskravet, fx forældre, der modtager kontanthjælp, resourceforløbsydelse, ledighedsydelse m.v., betyder forslaget, at forældrene har en rimelig grund til ikke at opfylde deres rådighedsforpligtelse, og at de pågældende bevarer retten til ydelse i den periode, hvor de har ret til sorgorlov.

Ankestyrelsen foreslår, at det i bemærkningerne til lovforslaget om ændringer i lov om aktiv socialpolitik (punkt 2.5), og i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (2.6), overvejes at beskrive nærmere, hvis forældre på disse ydelser også har mulighed for at være på fx barselsorlov med et nyfødt barn, og så overgår til sorgorlov, hvis et ældre barn dør, og så gå tilbage på forældreorlov med det nyfødte barn.

Kommentarer:

I lighed med den forslåede regelændring i barselsloven om sorgorlov, jf. pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil tilsvarende gælde i forhold til de foreslåede regelændringer i lov om aktiv socialpolitik. Der vil i bemærkningerne i pkt. 2.5.2. blive indsat en henvisning til bemærkningerne til pkt. 2.1.2. Efter § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, har en person, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, resourceforløbsydelse under resourceforløb eller jobafklaringsforløb eller ledighedsydelse, ikke pligt til at opfylde sin rådighedsforpligtelse, hvis den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption i det omfang, der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption.

Ved at sorgorlov indsættes i de relevante bestemmelser i lov om aktiv socialpolitik, får personer en tilsvarende ret til ikke at stå til rådighed, når de har ret til sorgorlov efter forslaget til § 13 i barselsloven. Det betyder bl.a., at forældre, der er på forældreorlov til ét barn, og under orloven mister et ældre barn og overgår til sorgorlov, efter perioden med sorgorlov vil kunne afholde den resterende forældreorlov.

Lov om ligebehandling

Dansk Arbejdsgiverforening finder, at ligebehandlingslovens § 16, stk. 4, om omvendt bevisbyrde bør justeres, så den omvendte bevisbyrde i en evt. afskedigelses-situation fortsat kun skal gælde i forbindelse med sorgorlov, som ligger i forlængelse af en graviditets, barsels- eller forældreorlov. Omvendt bevisbyrde er en ganske særlig og meget indgribende bevisbyrde, der kun bør anvendes helt undtagelsesvist, hvorfor henvisningen til barselslovens § 13 bør indskrænkes, idet DA i øvrigt formoder, at denne konsekvens af den udvidede sorgorlov er utilsigtet.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget ikke har til hensigt at ændre på den gældende bestemmelse i ligebehandlingslovens § 16, stk. 4, om bevisbyrde. Det påhviler således allerede i dag arbejdsgiveren at bevise, at en afskedigelse under fravær efter barselslovens § 13 ikke er begrundet i dette forhold.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Lov om barselsudligning

Barsel.dk bemærker, at der i udkastet til lovforslag ikke er taget udtrykkelig stilling til, hvorvidt lovforslaget skal have betydning for retten til refusion fra Barsel.dk under fravær efter barselslovens § 13. Det er Barsel.dks vurdering, at lovforslaget med sin nuværende ordlyd vil indebære, at Barsel.dk potentielt kan yde refusion for fravær efter barselslovens § 13 frem til barnets fyldte 18. år.

Barsel.dk opfordrer til, at der i lovforslaget tages stilling til, hvorvidt den udvidede ret til fravær efter § 13 skal påvirke retten til refusion fra Barsel.dk.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at ministeriet er i dialog med ATP om betydningen af udvidelsen af retten til sorgorlov for barselsudligningsordningen.

Kommunal revision

FSR - danske revisorer tager forbehold for ministeriets vurdering af, at indførelse af den nye revisionsordning i 8-12 kommuner i 2021 samlet set ikke vil medføre øgede udgifter for kommunerne. Det er FSR – danske revisorerers holdning, at den nye revisionsordning vil medføre øgede udgifter for kommunerne - både i forhold til kommunens egen administration og udgifter til revision.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at de økonomiske konsekvenser endnu ikke er forhandlet med de kommunale parter, men der er primært tale om, at de nuværende indberetninger af revisionsresultater i papirform erstattes af digitale registreringer og indberetninger, hvorimod der ikke påtænkes væsentlige ændringer af kravene til revisionens udførelse eller nye krav til den kommunale opfølgning. På den baggrund vurderer Beskæftigelsesministeriet, at den digitalt understøttede revisionsordning samlet set ikke kan forventes at medføre kommunaløkonomiske konsekvenser.